

Provinciale Staten
D.t.v. de Griffier
INTERN

Verzenddatum
- 3 FEB. 2022

Onderwerp

Rectificatie uitstelbrief

Bijlagen
1

Uw kenmerk
2889107

Ons kenmerk
2911834

Geachte heer/mevrouw,

Op 13 januari 2022 hebben wij middels een brief met kenmerk 2889107 uw Staten om uitstel gevraagd inzake beantwoording van de schriftelijke vragen van de fractie 50PLUS. In deze uitstelbrief is per abuis een foutieve datum genoemd van 9 februari 2022. De juiste datum had moeten zijn 9 maart 2022.

Daarnaast is in dezelfde uitstelbrief een voorstel gedaan om de beantwoording van de 50PLUS vragen bij het feitenrelaas over datacenter Zeewolde te betrekken. De fractie van 50PLUS heeft verzocht om de vragen separaat te beantwoorden. Aan dat verzoek komen wij graag tegemoet. De beantwoording van de schriftelijke vragen treft u bijgevoegd bij deze brief aan.

Het feitenrelaas wordt u zo spoedig als mogelijk toegestuurd, doch uiterlijk op 9 maart 2022.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Flevoland,
de secretaris,

de voorzitter,

drs. D.J. Tijn - L. Verbeek

Bijlage:

1. Vragenbeantwoording 50PLUS vervolgvragen m.b.t. datacenter cluster Almere/Zeevolde; kenmerk #2890096

Beantwoording schriftelijke vragen Fractie 50PLUS n.a.v. interpellatie debat 8/12/2021 Meta datacenter Zeewolde en de ontwikkeling tweede datacenter Zeewolde/Almere

Tijdens het interpellatie debat van 8 december heeft 50PLUS gevraagd aan de gedeputeerde of wij als Provinciale Staten gaan over besluitvorming rond het Meta datacenter, waar door de gedeputeerd antwoordde dat de Provinciale Staten daar niet over gaan.

N.a.v. de uitkomsten van een WOB verzoek blijkt dat Almere/Zeewolde in gezamenlijkheid en samen met de Provincie al heel lang in gesprek zijn een hyperdata center te bouwen binnen de plannen van Oosterwold. Dit data center zou een tweede mega data center zijn naast het geplande datacenter van Meta.

Inleidende reactie op de context:

Gedeputeerde Staten (hierna GS) willen hun waardering uitspreken over het datacenterdebat en zijn bereid om nog meer inzichten vanuit de uitvoering met Provinciale Staten (hierna PS) te delen. Het in voorbereiding zijnde feitenrelaas zal PS hierbij ook ongetwijfeld helpen.

De gestelde vragen hebben vooral betrekking op het MRA Datacenterstrategie traject en de relatie met het zoekgebied Almere/Zeewolde. Om de vragen in het juiste perspectief te kunnen plaatsen, acht het college het nodig om eerst even een aantal zaken rondom dit traject uit te leggen, omdat zij van mening is dat dit nodig is om de antwoorden op de vragen goed te kunnen plaatsen en duiden:

1. Ten eerste wil GS benadrukken dat de plannen rondom een mogelijke 4^e hyperconnectiviteitshub (hierna: 4^e HCH) in Almere/Zeewolde al eerder tijdens de Statenvergadering de revue hebben gepasseerd, waaronder in juni 2021. Op 30 juni 2021 hebben PS namelijk een motie aangenomen om het op 9 juni door PS reeds geformuleerde provinciale belang inzake datacenters goed te borgen in de MRA Verstedelijkingsstrategie (zie motie nr. 19 "Provinciaal belang datacenterontwikkelingen verwerken in teksten van de MRA Verstedelijkingsstrategie"). Het college is het daarom ook niet eens met de stelling dat pas een WOB verzoek eventuele plannen rondom Almere/Zeewolde heeft blootgelegd. Nota bene, uw fractie heeft deze motie gesteund.
2. Daarnaast willen GS het juiste beeld schetsen over wat een hyperconnectiviteitscluster inhoudt. Het gaat hier namelijk niet om een tweede hyperscale datacenter (zoals Meta, Google of Microsoft) maar een cluster colocatiedatacenters (zoals bekend van Schiphol-Rijk, Amsterdam Science Park of Watergraafsmeer). Als we het over een hyperconnectiviteitshub of -cluster hebben, kan gedacht worden aan een aantal datacenters die in elkaars nabijheid functioneren en hierdoor van extreem snelle data-uitwisseling genieten. Zo'n hub of cluster wordt over het algemeen niet in één keer gebouwd, meestal groeit het organisch. Het is dus helemaal nog niet gezegd dat een 4e HCH gestalte zal krijgen in één groot datacenter, het is ook mogelijk dat het een cluster van kleine(re) centra wordt die organisch kan groeien. Dit is afhankelijk van o.a. de marktvraag en groeiverwachtingen, maar ook voor een groot gedeelte van de kaders die PS meegeven, middels het kaderdocument voor datacenters, aan toekomstige datacenterontwikkelingen in Flevoland.
3. Tenslotte wil het college graag een toelichting geven op de MRA en de MRA datacenterstrategie:
  - a. De MRA is een samenwerkingsverband tussen gemeenten en provincies waarin op terreinen van gezamenlijke interesse en belangen afspraken worden gemaakt en wordt samengewerkt vanuit een synergie gedachte. De MRA als organisatie heeft daarmee geen beslissingsbevoegdheden, die liggen te allen tijde bij de gemeenten en provincies. Het college wil nadrukkelijk gesteld hebben dat de MRA GEEN beslissingen kan nemen over datacentervestigingen in Flevoland.

- b. De MRA Datacenterstrategie is een opdracht van de MRA (platform Economie) en loopt sinds 2019. Het college wil benadrukken dat het doel van de MRA Datacenterstrategie niet het realiseren van een 4^e HCH is, maar zich meer richt op de vraag of er binnen de MRA invulling kan worden gegeven aan de sterk toenemende vraag naar colocatie datacenter (al dan niet met hyperconnectiviteit), simpelweg omdat de vraag naar dataopslagmogelijkheden exponentieel lijkt te stijgen. Daarvoor zijn in opdracht van de MRA een aantal onderzoeken uitgevoerd:
- BCI/CE Delft rapport *'MRA-brede strategie datacenters'* (mei 2020): focus op groeiverwachtingen sector, capaciteitsvraag binnen de MRA en mogelijke zoekgebieden voor een eventueel 4^e HCH; dit rapport wordt gezien als de eerste bouwsteen voor de MRA-datacenterstrategie;
  - D-Cision rapport *'Kansen en bedreigingen voor datacenters in de Metropool Regio Amsterdam'* (april 2019): focus op energetische kansen en bedreigingen;
  - Stratix rapport *'Toekomstbeelden datacentra in de Metropoolregio Amsterdam'* (juli 2018): focus op mogelijke scenario's voor de datacenterontwikkelingen binnen de MRA.

In het kader van actie 2.4 van de MRA Agenda is in juli 2018 het Stratix rapport *'Toekomstbeelden datacentra in de Metropoolregio Amsterdam'* opgeleverd waarin een antwoord wordt gegeven op de vraag: "Hoe ontwikkelt zich de komende jaren de behoefte aan datacentra en daarmee gepaard gaande vierkante meters en energiebehoefte in de Metropoolregio Amsterdam?" Het rapport heeft meer inzicht gegeven in het economische belang van datacentra en de bijdrage aan de internationale concurrentiepositie, maar vooral ook inzicht in de grote consequenties die er zijn voor de (toekomstige) energie-infrastructuur. Er was nog wel een vervolgvraag naar de kansen en knelpunten, die het huidige en geplande elektriciteitsnet oplevert, voor vestiging en uitbreiding van datacentra in de MRA. Daarvoor heeft het bureau D-Cision een onderzoek uitgevoerd met de volgende twee hoofdvragen:

- Welke kansen en knelpunten levert het elektriciteitsnet op voor vestiging en uitbreiding van datacenters in de MRA in de tijd bezien (2020-2030 en daarna)?
- Waar en onder welke condities kan restwarmte die vrijkomt bij datacenters het beste worden benut?

Na het uitvoeren van beide onderzoeken resteerden echter nog vragen waar de overheden in de MRA graag antwoord op wilden hebben om de ontwikkeling van datacenters op een juiste wijze te sturen. Daarom is vanuit het platform Economie een bestuurlijke opdracht gegeven voor:

- Het laten uitvoeren van een vervolgstudie naar de gewenste ruimtelijke spreiding (inclusief afstand) en schaal van datacenters ten behoeve van borging en ontwikkeling van het MRA-datacentercluster, de bijdrage aan de regionale economie en de positie als vitale infrastructuur en de kansen voor het benutten van de restwarmte.
- Het opstellen van een MRA-brede strategie voor datacenters en deze af te stemmen binnen het Platform Bedrijventerreinen en Kantoren (Plabeka).

De genoemde vervolgstudie betreft het BCI/CE Delft onderzoek.

- c. N.a.v. de uitkomsten van bovenstaande onderzoeken en het feit dat Almere/Zeevolde in twee van die onderzoeken (D-Cision en BCI/CE Delft) als zoekgebied naar voren kwam, heeft de gemeente Almere besloten een tweetal vervolgonderzoeken uit te laten voeren door Berenschot naar mogelijk interessante locaties voor een 4^e HCH. Recent is door Almere de conclusie getrokken dat ontwikkelingen rondom een 4^e HCH in het gebied Almere/Zeevolde voorlopig even in de koelkast worden gezet om te wachten op provinciaal beleid en eventueel aanscherping van nationaal beleid op het gebied van datacenters (n.a.v. het nieuwe coalitieakkoord). De provincie is van mening dat dit ook de juiste volgorde is en heeft hier ook altijd nadrukkelijk op aangestuurd als samenwerkingspartner richting de gemeente Almere en de MRA.
- d. Tenslotte wil het college graag toelichten hoe de provincie zowel ambtelijk als bestuurlijk tot op heden heeft geacteerd in dit dossier. Het datacenterdossier is in de MRA belegd bij twee platformen: economie en ruimte. Zowel op ambtelijk, directeuren en bestuurlijk niveau is het datacenterdossier altijd in beide platformen op dezelfde

manier geagendeerd zodat beide platformen over dezelfde informatie beschikken en zelfstandig hun afwegingen kunnen maken en sturing kunnen geven, daarbij rekening houdende met de belangen en doelstellingen van beide platformen. De provincie heeft altijd een neutrale houding aangenomen t.o.v. dit dossier en altijd heel nadrukkelijk gestuurd op de volgende aspecten:

- i. Provinciaal beleid is leidend t.a.v. datacentervestiging in Flevoland. Er is consequent aangegeven dat Flevoland aan een eigen datacenterstrategie werkt en dat eventuele datacenterontwikkelingen (bijv. 4^e HCH) binnen de kaders van dat nieuwe beleid moeten passen.
- ii. Zorgvuldigheid staat voorop
- iii. M.b.t. mogelijke locaties is eerst zorgvuldig onderzoek nodig over inpasbaarheid binnen de beleidskaders die daarvoor gelden (of worden ontwikkeld)
- iv. Zeer terughoudend m.b.t. de locatie Oosterwold vanwege de inpasbaarheid en het ontbreken van een gedegen inpasbaarheidsonderzoek, waarbij tevens consequent gewezen is op het feit dat deze specifieke locatie de gemeente Zeewolde betreft en dus buiten het MRA gebied valt. Er is steeds op aangedrongen dat bovenregionale samenwerking vereist is.

Het college wil benadrukken dat geen enkele vorm van toezeggingen is gedaan m.b.t. de vestiging van een mogelijke 4^e HCH in Flevoland en tevens dat de provincie, in tegenstelling tot wat er recent in de media is geschreven, op geen enkele wijze een lobby richting welke partij dan ook heeft gevoerd op dit dossier. Uiteraard is de provincie nadrukkelijk betrokken in dit dossier om haar belangen op de juiste manier te kunnen behartigen.

Beantwoording van de vragen:

De hieronder beantwoorde vragen zijn op 13 december 2021 door uw fractie ingediend. Middels een brief van 13 januari 2022 hebben GS u om uitstel gevraagd en de mogelijkheid om deze vragen bij het feitenrelaas te betrekken. Uw fractie heeft nadrukkelijk verzocht om de vragen separaat te beantwoorden. Aan dat verzoek komen wij graag tegemoet.

1. Kan het college bevestigen dat zij betrokken is bij de ontwikkeling van het datacenter Oosterwold/Almere, zo ja kan het college aangeven sinds wanneer het college betrokken is?

Antwoord:

De provincie Flevoland is nadrukkelijk betrokken bij de MRA Datacenterstrategie (zie toelichting Introductie) en de studie naar de geschiktheid van de locatie Oosterwold als mogelijke locatie voor een 4^e HCH is een voortvloeisel uit de MRA datacenterstrategie. De MRA Datacenterstrategie is een traject dat sinds 2019 loopt binnen de MRA en vanuit de platformen Economie en Ruimte is een bestuurlijke opdracht gegeven om te onderzoeken of er behoefte is aan verdere uitbreiding van de hyperconnectiviteitscapaciteit binnen de MRA en, zo ja, waar een dergelijk datacentercluster dan eventueel zou kunnen landen. Het college is via de MRA platformen Economie en Ruimte betrokken bij deze ontwikkeling. Het college wil benadrukken dat dit een MRA opdracht is maar dat uiteindelijk de provincies en gemeenten zelf het bevoegd gezag blijven voor dergelijke ontwikkelingen op hun grondgebied. De MRA is een samenwerkingsverband die daar geen bevoegdheden in heeft.

2. Sinds wanneer is het college op de hoogte van de mogelijke ontwikkeling van het datacenter Almere/Zeewolde.

Antwoord:

De mogelijkheid om een 4^e HCH in de regio Almere/Zeewolde te ontwikkelen is op **6 maart 2020** tijdens het BO Economie van de MRA n.a.v. BCI/CE Delft rapport voor deze regio bestuurlijk besproken. De portefeuillehouder heeft deze informatie tijdens de eerstvolgende GS-vergadering mondeling toegelicht. Het college heeft daarin steeds de houding aangenomen zoals in de Inleiding beschreven.

3. Is de provincie betrokken geweest bij het programma "Almere Oosterwold LandGoed voor Initiatieven" en de nog steeds van kracht zijnde interstedelijke structuurvisie Oosterwold?

Antwoord:

Dat is het geval. De provincie is een van de deelnemers aan het Bestuurlijk Overleg Oosterveld. Hierin nemen de gemeenten Almere en Zeewolde, de provincie Flevoland, het Rijksvastgoedbedrijf en Waterschap Zuiderzeeland zitting.

4. Klopt het dat binnen de structuurvisie geen ruimte is voorzien voor een data center in Oosterveld?

Antwoord:

Het kader dat met de structuurvisie is gesteld sluit de komst van een data center niet uit. Als initiatieven voldoen aan de spelregels kunnen deze in Oosterveld gerealiseerd worden. Het onderzoek van Berenschot naar de locatie Oosterveld voor een 4^e HCH laat echter zien dat een dergelijke ontwikkeling niet past binnen de huidige ontwikkelregels van het gebied Oosterveld.

5. Heeft de provincie de overeenkomst RRAAM (structuurvisie) 2013 mede ondertekend? En is de provincie betrokken geweest bij het tot stand komen van deze overeenkomst? Op welke manier is de provincie betrokken geweest? Kunt u dit aangeven per onderdeel? Zo niet waarom niet?

Antwoord:

RRAAM staat voor Rijk-Regioprogramma Amsterdam Almere Markermeer. Het Rijk heeft een rijksstructuurvisie opgesteld voor de groei van Almere met nauwe betrokkenheid van de regio. Daarom was er van meet af aan een bestuurlijk overleg, waarin naast de toenmalige minister van I&M ook drie provincies Noord-Holland, Flevoland en Utrecht, de gemeenten Almere en Amsterdam en de stadsregio Amsterdam zaten.

De rijksstructuurvisie is in 2013 vastgesteld door het kabinet. Deze visie bindt alleen het rijk zelf. Om te borgen dat de ook regionale partijen zich zouden verbinden aan de visie, is een Bestuursovereenkomst RRAAM opgesteld, die door dezelfde partijen is ondertekend en tevens door de minister van BZK. Daarnaast hebben de twee genoemde ministers, de gemeente Almere en de provincie Flevoland de Uitvoeringsovereenkomst Almere 2.0 ondertekend. Alle genoemde documenten zijn ook aan Provinciale Staten van Flevoland voorgelegd.

De structuurvisie is niet vastgesteld door Raad en Staten. De structuurvisie is wel als richtinggevend kader gebruikt voor de wel vastgestelde bestuursovereenkomst RRAAM (2013) en voor de Omgevingsvisie Almere (2017).

6. Bent u op de hoogte dat binnen "IAK groenblauwe raamwerk" het gebied rond de A6 Almere-buiten zowel aan de kant van Almere als aan de kant van Zeewolde als groen gebied is aangewezen?

Antwoord:

Daarvan is het college op de hoogte. In het Integraal Afsprakenkader hebben rijk, provincie Flevoland en gemeente Almere de agenda van de ontwikkeling van Almere en de daaruit voortvloeiende werkafspraken vastgelegd. De afspraken zijn de uitwerking van het Randstad Urgent contract Schaalsprong Almere 2030 (d.d. 29 oktober 2007), de Concept Structuurvisie Almere 2.0 van de gemeente Almere (d.d. 26 juni 2009) en de RRAAM-brief van het Rijk (d.d. 6 november 2009). Onderdeel van het afspraken kader zijn afspraken over de ontwikkeling van een het groenblauw raamwerk aan de oostzijde van Almere (700 ha) noodzakelijk om het woon-, werk-, en leefmilieu in de Noordelijke Randstad bijzondere kwaliteit te kunnen blijven geven.

7. Klopt het dat de provincie verantwoordelijk is voor het Natuur Netwerk Nederland binnen Flevoland? En klopt het dat het zoek gebied van het nieuwe data center ligt binnen (zoekgebied) NNN?

Antwoord:

De provincie is het bevoegd gezag ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het zoekgebied voor het nieuwe datacenter ligt voor een deel binnen de grenzen van het NNN. Dit

betekent dat elke initiatiefnemer die in dat gebied iets wil ontwikkelen moet toetsen of er negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het betreffende NNN-gebied te verwachten zijn.

8. Klopt het dat er in 2019 al binnen het economische platform MRA aan Plabeka een opdracht verstrekt was om met een data strategie te komen? Is deze strategie opgeleverd en Zo ja waarom zijn de Staten hier niet over ingelicht?

Antwoord:

We verwijzen hier tevens naar de Introductie. Het onderzoeksrapport van CE Delft/BCI waar u herhaaldelijk aan refereert is het resultaat van de Plabeka-opdracht. Dit onderzoek vormde een vetrekpunt voor de MRA-datacenterstrategie. De reden waarom dat strategiedocument nog niet met uw Staten is gedeeld is omdat de MRA-datacenterstrategie nog niet afgerond is en dus zeker nog niet gepubliceerd is. De vraag is überhaupt of er nog een MRA Datacenterstrategie nodig is nu Noord-Holland haar eigen strategie heeft ontwikkeld en Flevoland ook haar eigen kaderdocument voor datacenters aan het opstellen is.

9. Bent u op de hoogte van het rapport MRA brede strategie databasecenters van januari 2020 van CE Delft BCI ? Waarom is sinds dit rapport de staten hier niet over geïnformeerd?

Antwoord:

GS verwijzen u graag naar het antwoord op vraag 8 en de Inleiding. Het rapport is publiekelijk beschikbaar en zoals op de website van de MRA vermeldt: "de inhoud van dit rapport wordt niet per se volledig onderschreven door de MRA en MRA-overheden."

10. Klopt het dat de provincie in februari 2020 binnen het BO van de MRA de data strategie al ondersteunde inclusief de aanleg van Datacenter Almere/Zeewolde?

Antwoord:

Deze uitspraak is onjuist, we verwijzen u naar de Inleiding waar de positie die de provincie innam en nog steeds inneemt staat beschreven.

11. Is de provincie op de hoogte van het rapport "toekomstbeelden data centra in de MRA" uit 2018 ? kunt u aangeven waarom de provincie Flevoland hier niet bij betrokken was, zeker gezien dit rapport de basis is voor de mogelijke ontwikkeling van de 4de hyperscale hup (datacenter) Almere/Zeewolde

Antwoord:

We nemen aan dat u refereert aan het rapport van Stratix 'Toekomstbeelden datacentra in de Metropoolregio Amsterdam' (juli 2018). Dit rapport is bekend binnen onze provincie, maar we interpreteren het niet als basis voor de 4^e HCH ontwikkelingen. In het Stratix rapport luidde de onderzoeksvraag: "Hoe ontwikkelt zich de komende jaren de behoefte aan datacentra en daarmee gepaard gaande vierkante meters en energiebehoefte in de Metropoolregio Amsterdam?". Daarbij is gewerkt met een aantal gedefinieerde scenario's. Pas de latere rapporten van D-Cision en BCI/CE Delft doen verschillende uitspraken over de locatie Almere/Zeewolde.

12. Is de provincie op de hoogte van het rapport van D-Cision van april 2019 waarin wordt gesteld dat restwarmte voor het merendeel van de woningen niet gebruikt kan worden ? En dat voor nieuwbouwhuizen waar dit eventueel wel mogelijk is, i.v.m. isolatie, de behoefte van energie niet in verhouding staat met de hoeveelheid rest energie die geleverd wordt door het data center zodat deze energie verloren gaat? Waar baseert het college haar standpunt op dat er veel rest energie van het data center gebruikt kan worden voor de verwarming van woningen?

Antwoord:

Ja, de provincie kent dat rapport.

Nieuwe woningen worden zodanig gebouwd dat de energievraag heel laag is. Dankzij de goed geïsoleerde schil kan een warmtenet met lage temperatuur hier al in voorzien. In Zeewolde zal de nieuwbouw in de Polderwijk en op Trekkersveld worden voorzien van restwarmte uit het datacenter. Hiermee wordt het totale warmtenet rendabeler door deze ook te koppelen met de bestaande bouw. Het college heeft het standpunt dat restwarmte zo veel mogelijk gebruikt moet worden, op plaatsen waar dat kan. Daarvoor moeten vraag en aanbod bij elkaar gebracht worden. In Zeewolde hebben nieuwe woningen niet voldoende vraag en dus is het naar bestaande woningen brengen van het aanbod de manier om restwarmte te gebruiken.

13. Is het college op de hoogte dat voor het opwaarderen van restwarmte van 30 graden naar 70 graden Celsius dat dit zeer veel energie vraagt?

Antwoord:

Ja, wij weten dat opwaarderen technisch mogelijk is. Of het gebeurt is afhankelijk van het energetisch én economisch rendement.

14. Bent u het met 50PLUS eens dat in de diverse rapporten zoals het Rapport D-cision, CE Delft Buck, maar ook de diverse rapporten van Berenschot er geen rekening is gehouden met bestaande bestemmingen en of vastgestelde overeenkomsten tussen Almere/Zeewolde en het Rijk, Provincie, overeenkomsten die het groen blauwe karakter vast hebben gelegd van Almere en zoals Structuurvisie RRaam en de intergemeentelijke structuurvisie Oosterwold?

Antwoord:

Of er geen rekening is gehouden met bestaande bestemmingen en/of overeenkomsten is lastig te beoordelen. We erkennen wel een eenzijdige benadering van deze rapporten, we zouden liever vanwege de complexiteit van een vestiging van datacenter juist een meer integrale benadering zien. We willen wel benadrukken dat deze trajecten een structurele aanpak nodig hebben, waarbij eerst op hoofdlijnen wordt gekeken naar behoeften, wensen en kansen, waarna er onderzoeken volgen naar potentiële mogelijkheden, uiteindelijk gevolgd door verdiepingsonderzoeken waarin de (on)mogelijkheden in detail in kaart worden gebracht. Het is dus niet heel verwonderlijk dat in de eerste onderzoeken nog niet alle bestaande bestemmingen en/of vastgestelde overeenkomsten zijn meegenomen. Echter, naarmate de onderzoeken dieper op de materie en/of een locatie ingaan, worden deze wel meegenomen. Zo ook hier, daar bijv. in het meest recente onderzoeksrapport van Berenschot naar de locatie Oosterwold overduidelijk naar voren is gekomen dat een 4e HCH lastig of zelfs niet inpasbaar is binnen de huidige ontwikkelregels van het gebied Oosterwold. Dat is één van de redenen om dat traject voorlopig on hold te zetten.

15. Kan het college aangeven waarom dat ondanks dat er een “structuurvisie RRaam”, “intergemeentelijke structuurvisie Oosterwold”, het “meer jaren perspectief groenblauw 2020” de rapporten “Schaalsprong Almere” “de Kleur aan Groen” en diverse ander rapporten dat er binnen de verschillende bestuur overleggen waar de provincie aan tafel zit nooit gesproken is over de groen blauwe ontwikkeling en de gemaakte afspraken bij de ontwikkeling van het datacenter in het zoekgebied rond de Almere/ Zeewolde?

Antwoord:

De aanname dat er “nooit gesproken is over de groen blauwe ontwikkeling en de gemaakte afspraken” is onjuist. Aan verschillende bestuurlijke tafels zijn kritische vragen gesteld. Het feit dat de ontwikkelingen op het gebied Almere/Zeewolde nog niet gedefinieerd zijn, duiden op zowel ambtelijke als bestuurlijke zorgvuldigheid. Tevens willen we u er op wijzen dat het zoekgebied Almere/Zeewolde is, waarmee het zoekgebied dus veel groter is dan het gebied Oosterwold. Het college heeft meermaals op bestuurlijke tafels grote terughoudendheid geëxprimeerd betreffende het gebied Oosterwold i.r.t. ontwikkeling van een 4^e HCH. Zoals aangegeven in bovenstaande antwoorden en de inleiding, heeft de provincie altijd aangedrongen op eerst zorgvuldig onderzoek doen. Bovendien dienen nieuwe ontwikkeling op datacentergebied binnen de nieuwe beleidskaders van de provincie te passen, waarin uiteraard ook bestaande afspraken, zoals die genoemd in de vraag, worden meegenomen en -gewogen. Hier gaan PS zelf over.

16. Is de provincie op de hoogte van de plannen van de ontwikkeling van de Noorderwold/Eem Vallei? hoe verhouden deze zich met de ideeën om een datacenter te bouwen binnen dit plan?

Antwoord:

De provincie is wel op de hoogte van deze plannen. Zolang er geen keuze is gemaakt over of en eventueel waar de 4^e HCH gerealiseerd mag en kan worden, kunnen wij hier geen conclusies trekken. Overigens willen we ook benadrukken dat de provincie de beleidskaders stelt waarbinnen een eventuele 4^e HCH zich kan ontwikkelen, de provincie gaat niet zelf een 4^e HCH ontwikkelen, dat is aan een initiatiefnemer/sector en de gemeente.

17. Klopt het dat de provincie mee betaald aan de plannen en uitvoering van het “meer jaren perspectief groenblauw van Almere” d.m.v. bijdrages uit het provinciale deel van het fonds verstedelijking Almere? En hoe ziet het college het tegenstrijdige belang van het aanleggen van een datacenter dat niet past binnen het meer jaren perspectief groenblauw Almere uit 2020?

Antwoord:

De provincie werkt met Almere samen aan het meer-jaren perspectief Groenblauw van Almere en dit is inderdaad onderdeel van het fonds Verstedelijking Almere. De komst van een eventueel datacenter moet passen binnen de kaders die uw Staten gaan stellen. De locatie voor een eventuele aanleg van de 4^e hub is nog niet bekend en moet onze besluitvorming m.b.t. kaders voor datacenters afwachten. Er is dus ook geen sprake van een tegenstrijdig belang omdat er überhaupt nog geen sprake is van een 4^e HCH in Almere/Zeevolde.

18. Klopt het dat bij voor het datacenter Almere/Zeevolde er een aansluiting vanaf het Amsterdam Sciencepark onder het IJmeer moet komen? Is de provincie hier bij betrokken?

Antwoord:

We gaan ervan uit dat u hier doelt op de internet aansluiting. Algemeen is bekend dat het realiseren van aansluitingen plaatsvindt pas als er concrete plannen zijn voor ontwikkelingen op een specifieke locatie. Op dit moment is er geen sprake van dergelijke ontwikkelingsplannen, er is dus ook geen ontwikkellocatie gekozen.

Wel is het zo dat de D-cision en BCI/CE Delft rapporten wordt gesproken van het gebied Almere/Zeevolde als zoekgebied om invulling te geven aan de groeiwensen van datacentersector in de MRA. De Dutch Datacenter Association (DDA) heeft toentertijd volledig op eigen initiatief een verkenning laten uitvoeren door glasvezel partijen om te kijken hoe dan de connectie gemaakt kan worden met de HCH in Watergraafsmeer (Science Park). In die verkenning is ook gekeken naar de mogelijkheid voor het trekken van een kabel over de bodem van het IJmeer. We willen benadrukken dat er geen opdracht is gegeven vanuit de MRA, de gemeente Almere en/of de provincie Flevoland voor deze verkenning.

19. Is het college op de hoogte dat al in juni 2020 de raad van Almere uitgebreid is geïnformeerd over plannen rond dit datacenter? En waarom zijn de staten hier niet gelijktijdig over geïnformeerd?

Antwoord:

Ons college is op de hoogte van een raadsinformatiebrief waarin wordt toegelicht welke mogelijkheden nog nader verkend moeten worden door middel van een onderzoek. We gaan ervan uit dat u daarop doelt. Dit betreft gemeentelijke plannen die nog meer uitwerking en nader onderzoek vereisen. De raadstukken zijn uiteraard publieke document. In dit specifieke geval heeft de raad van Almere o.a. opdracht gegeven voor nader onderzoek naar de locatie Oosterwold. Indien de uitkomsten van een dergelijk onderzoek in strijd worden bevonden met een provinciaal belang waar PS over geïnformeerd moeten worden, dan wordt dat uiteraard gedaan. Dit specifieke onderzoeksrapport is echter (nog) vertrouwelijk.

20. Is het College het met 50PLUS eens dat de Provinciale staten gaan over de ontheffingen die nodig zijn voor de aanleg van dit tweede Datacenter in Almere/Zeevolde, zo ja welke

ontheffingen gaan wij over? In het geval dat het gaat over in mandaat verstrekte ontheffingen, over welke ontheffingen gaat het dan en binnen welk mandaat vallen deze dan?

Antwoord:

We verwijzen hier tevens naar de Introductie.

Als het gaat om vergunningen en ontheffingen zijn de bevoegdheden wettelijk bepaald.

GS zijn bevoegd gezag voor de omgevingsvergunning in het geval van datacenters waar de totaal opgestelde vermogen aan IPCC-installatie >50 MW bedraagt. Deze bevoegdheid vloeit voort uit de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). De hoofdregel (art. 2.4, lid 1 Wabo) is dat burgemeester en wethouders (B&W) van de gemeente, waar het betrokken project in hoofdzaak wordt of zal worden uitgevoerd, beslissen op een omgevingsvergunningaanvraag. In de Wabo zijn echter ook uitzonderingsgronden beschreven wanneer van deze hoofdregel moet worden afgeweken. Als het opgestelde vermogen van IPCC-installatie >50 MW is, is één van deze uitzonderingsgronden. In dit geval treden (krachtens de Wabo-bepalingen) GS op als bevoegd gezag in de plaats van B&W.

Daarnaast zijn GS bevoegd gezag voor vergunning Wet Natuurbescherming en ontheffing Wet Natuurbescherming en ontgrondingen vergunning (zoals toegelicht in de spoedmededeling van 25 januari 2022 met het kenmerk #2907807).

21. Is de provincie betrokken geweest bij de Ruimtelijke strategie datacenters (REOS) van 15 maart 2019 van Ministerie binnenlandse zaken en koninkrijksrelaties waar gesproken wordt over de ontwikkeling van datacenters in "Almere – Zeewolde – Lelystad – Dronten"? Welk standpunt heeft het college ingenomen binnen deze besprekingen m.b.t. datacenter Almere/Zeevolde binnen deze besprekingen?

Antwoord:

Nee, de provincie is daarbij, voor zover wij kunnen nagaan, niet betrokken geweest. De Ruimtelijke Datacenter Strategie - Routekaart 2030 geeft aan hoe REOS richting wil geven aan een betere ruimtelijk afstemming voor vestiging en clustering van datacenters in Nederland, inclusief de beschikbaarheid van huidige (en toekomstige) energienetwerken. Deze is opgesteld in opdracht van het Rijk en het Rijk heeft de MRA daar intensief bij betrokken vanwege de positie die Amsterdam wereldwijd inneemt als digitale hotspot en concentraat van colocatie datacentra. Vanuit de provincie Flevoland is vooral Almere actief betrokken bij dit traject, de provincie Flevoland heeft hier geen rol in gehad. Er is ook geen bestuurlijke instemming gevraagd aan de provincie voor het REOS.

We willen ook benadrukken dat in dit document specifiek over verkenningen en potentiële mogelijkheden van datacenters wordt gesproken en inderdaad daarin wordt ook Flevoland genoemd als potentieel interessant zoekgebied. Dat is ook de positie die de provincie steeds heeft ingenomen, als partner die samen met de MRA en het Rijk wil kijken naar kansen en mogelijkheden voor zover die binnen de kaders van het beleid passen. Het college is van mening dat deze constructieve houding past bij een betrouwbare, collaboratieve partner en ook van een provincie verwacht mag worden. Dat moet niet verward worden met het doen van toezeggingen in welke vorm dan ook. Ook hier geldt dat dit document een strategiedocument is, waarbij de uiteindelijke bevoegdheden bij de daarvoor in de wetgeving aangewezen organen behoren.

22. Welke harde afspraken zijn gemaakt binnen de MRA m.b.t. werkgelegenheid bij de planning van de komst van het datacenter Almere/Zeevolde?

Antwoord:

Er zijn geen (harde) afspraken met de MRA op dat gebied. De eventuele komst van een datacenter op het gebied Almere/Zeevolde is namelijk niet gepland en ook niet de bevoegdheid van de MRA. De verschillende verkenningstudies moeten eerst meer inzichten bieden met welke provinciale randvoorwaarden de toekomstige datacenterontwikkelingen te maken krijgen. Hiervoor is PS dus aan zet.

23. Klopt het dat de werkgelegenheid binnen de MRA in ICT Sector, direct, indirect en afgeleid rond de 2400 banen is zoals in rapporten wordt aangegeven? Zo niet over hoeveel banen hebben we het dan?

Antwoord:

Deze informatie hebben wij niet paraat en we hebben deze vraag binnen MRA uitgezet. Zodra er een antwoord op komt wordt u hierover geïnformeerd.

24. Klopt het dat de bijdrage van datacenters aan het GDP zeer beperkt is? En hoeveel verwacht het college dat de bijdrage van het datacenter Almere/Zeewolde gaat zijn? Welke regionale economische spin off verwacht het college?

Antwoord:

Op dit moment zijn we in het kader van de provinciale kaderdocument voor datacenters aan het onderzoeken wat voor economisch impact van datacentersector op Flevoland in het algemeen te verwachten is. Verwachtingen t.a.v. een mogelijk 4^e HCH zijn momenteel niet te geven, omdat nog niets gezegd kan worden over hoe deze ontwikkeling überhaupt vorm gaat krijgen. Het college vindt dit echter wel een relevante vraag en wil hier ook graag meer duidelijkheid over. Vandaar dat het ook nadrukkelijk onderdeel uitmaakt van de onderzoeken i.h.k.v. het traject datacenterstrategie Flevoland. PS kan dat in haar kaderstellende rol meewegen straks.

25. Is het college op de hoogte dat uit onderzoeken gebleken is dat de economische magneetwerking van een datacenter op extra werkgelegenheid zeer beperkt is?

Antwoord:

We zijn op de hoogte van deze conclusies en daarom proberen wij dit voor Flevoland ook in kaart te brengen door middel van het onderzoek gerelateerd aan het Kaderdocument voor datacenters. Alleen op deze manier wordt het mogelijk om iets te bevestigen of te ontkrachten. We hechten hierbij erg aan zorgvuldigheid en wachten daarom op de resultaten van het eigen onderzoek.

26. In de regionale database strategie wordt m.b.t. de locatie Almere/Zeewolde verwezen naar rapport BCI CE Delft, in dit Rapport wordt weer verwezen naar Dutch Data Center Association rapport. Het DDCA verwijst weer naar de REOS waar het DDCA zelf weer deel van uit maakt. Is het College het met 50PLUS eens dat er geen gefundeerde grondslag en onderbouwing is voor de locatie Almere/Zeewolde en dat hier sprake is van wij van wc eend adviseren wc eend wanneer een lobby groep DDCA zelf e adviezen mee schrijft terwijl een inhoudelijke onderbouwing voor de locatie van het datacenter Almere Zeewolde ontbreekt?

Antwoord:

Het college is het op dit punt eens met 50Plus. Zowel ons college als de gemeenteraad van Almere hebben aangegeven dat dergelijke onderbouwing noodzakelijk is. Vanuit deze behoefte is 2021 in opdracht van het college van B en W van Almere een verkenningsonderzoek door adviesbureau Berenschot gestart. De eerste uitkomsten van dit onderzoek laten ook zien dat de locatie Oosterwold met haar huidige ontwikkelregels niet een passende locatie is. Dit onderstreept dat wij daar als regio dus zeer zorgvuldig mee omgaan. De provincie en Almere werken hierin met elkaar samen.

27. Klopt het dat bij de positie bepaling van de "MRA overheden" dat het vertrekpunt voor de besluitvorming over de vestiging van datacenters in de MRA de nationale datastrategie (REOS platform) is genomen als uitgangspunt?

Antwoord:

Het klopt dat het REOS rapport een belangrijk grondslagdocument is geweest voor de MRA om te besluiten tot het geven van een opdracht naar een onderzoek naar de behoefte aan colocation datacenters in de MRA als gevolg van de te verwachten dataopslag groei.

28. Klopt het dat de burgemeester van Almere (Weerwind) als niet gekozen lid van de "MRA overheden" tevens mede trekker is van de datastrategie binnen REOS?

Antwoord:

Zoals bij vraag 21 aangegeven, is de MRA nauw betrokken geweest bij de totstandkoming van de REOS. Vanuit Flevoland heeft Almere een actieve rol daarin gespeeld. Binnen het REOS zijn een aantal acties gedefinieerd en één daarvan luidt: Actie 6 – Ruim baan voor digitale infrastructuur. Toenmalige burgemeester van Almere Weerwind is toentertijd gevraagd om als bestuurlijk ambassadeur op te treden voor deze actielijn. Hij is gevraagd voor deze rol vanuit zijn toenmalige rol als bestuurlijk trekker van het onderwerp “digitale connectiviteit” binnen de Amsterdam Economic Board.

29. Klopt het dat Amsterdam en Haarlemmermeer alleen willen mee werken aan verder aanvragen van bedrijven voor data capaciteit onder de voorwaarde dat een 4de hyperconnectiviteitscluster in Almere/Zeewolde komt zoals gemeld binnen het BO MRA?

Antwoord:

Dit standpunt is bij ons niet bekend, wij hebben geen enkel signaal ontvangen op dit punt vanuit beide gemeenten noch vanuit de MRA.

30. Klopt het dat er een voorinvestering gedaan moet worden van 100 miljoen vooruitlopend op de concrete aanvragen van data centers? (BO MRA) Is de provincie gevraagd hier aan bij te dragen? ligt hier enige vorm van verplichting om hier aan bij te dragen? En zo ja hoeveel gaat de provincie hier in bijdragen?

Antwoord:

Dit is bij het college niet bekend. Er is ook geenszins een beroep op het college op welke wijze dan ook.

31. Heeft het college, net zoals het geval was bij het datacenter van Meta, lobby brieven gestuurd naar de MRA partners en of ander overheidsinstellingen?

Antwoord:

De provincie heeft niet gelobbyd voor een mogelijke 4^e HCH.

32. Op welke manier is PlaBeKa aangesloten bij de ontwikkeling van de 4de hyper connectiviteits hub?

Antwoord:

Het onderwerp van 4^e HCH is bij Plabeka terechtgekomen omdat er behoefte ontstond aan inzicht in de beschikbare ruimte voor deze sector op het bestaande bedrijventerreinen. En het onderdeel bedrijventerreinen en ruimte is binnen de MRA belegd bij Plabeka.

33. Klopt het dat binnen de MRA er nog twee andere locaties voor de vestiging van een datacenter waren namelijk Oostzaan en Beverwijk en Velsen en dat beide locaties afgefallen zijn (Oostzaan locatie niet geschikt en Beverwijk Velsen omdat dit ambtelijk en bestuurlijke niet wenselijk wordt geacht?

Antwoord:

Dat klopt. Elke gemeente is bevoegd daarin haar eigen besluiten te nemen.

34. Is het college het met 50PLUS eens dat een datacenter in Oosterwold als a typisch beschouwd mag worden binnen de huidige plannen van de ontwikkeling van Oosterwold?

Antwoord:

Er is nog geen locatie gekozen voor een datacentercluster. Adviesbureau Berenschot heeft in opdracht van de gemeente Almere alleen een verkenningsonderzoek verricht naar de mogelijkheden die binnen het ontwikkelplan Oosterwold zijn. Dat onderzoek heeft o.a. bevestigd dat binnen de huidige ontwerpregels van Oosterwold geen grootschalige datacenterontwikkeling past.

35. Heeft de provincie meegewerkt aan het vestigingsbeleid voor datacenters in Almere? Waarom heeft het college hier PS niet in mee genomen?

Antwoord:

Voor zover wij weten is er geen specifiek vestigingsbeleid in Almere voor datacenters.

36. Is de provincie betrokken bij de zogenaamde GreenDeal datacenters, zo niet waarom niet?

Antwoord:

Wellicht wordt hier bedoeld op de Duurzaamheidstafel en het initiatief LEAP die binnen de MRA georganiseerd worden rondom digitalisering en datacenters. Daar is de provincie actief op aangesloten. Wij kennen geen GreenDeal Datacenters.

37. Klopt het dat in mei 2020 de provincie een studie heeft uitgezet voor de mogelijkheden van datacenters? Waarom is deze studie niet gedeeld met PS?

Antwoord:

In de periode van februari t/m juni 2020 heeft adviesbureau Stratix in opdracht van onze provincie een verkenningsonderzoek uitgevoerd. Dat rapport is met uw Staten op 12 november 2020 gedeeld ter voorbereiding van de beeldvormende sessie van 25 november 2020.

38. Is de Provincie betrokken bij de regionale programmering datastrategie nota 4de hub Datacenter Almere/Zeewolde? Zo ja kunt u deze informatie delen met de PS?

Antwoord:

Op dit moment is er geen sprake van een regionale programmering voor datacenters. De concrete plannen voor 4^e hyperconnectiviteitshub zijn er ook nog niet. We zijn wel bekend met een onderzoek in opdracht van Almere naar een toekomststrategie datacenters voor Almere, echter dit staat momenteel op een laag pitje omdat B&W van Almere heeft aangegeven dat ze wil wachten op de datacenterstrategie van de provincie. Dit is ook de correcte volgorde. Op dit moment ligt onze focus dan ook op onderzoeken ten behoeve van het provinciale Kaderdocument.

39. Is het college bekend met het rapport "onderbouwing locatiekeuze additionele hyper connectiviteit hub in de MRA"?

Antwoord:

Het college weet niet precies op welk rapport u doelt. Het college is op de hoogte van het feit dat Almere opdracht heeft gegeven aan Berenschot om onderzoek te doen naar mogelijke locaties voor een 4^e HCH in het zoekgebied Zeewolde/Almere en ook een specifiek vervolgonderzoek heeft laten doen naar de locatie Oosterwold.

40. Is de provincie op de hoogte dat het verwachte waterverbruik van het te plannen datacenter Almere/Zeewolde net zo veel zal zijn als dat van 500.000 mensen? Kan het college aangeven wat voor invloed dit heeft op de noodzakelijke waterhuishouding van onze agrarische bedrijven in Flevoland?

Antwoord:

Nee, want er is nog helemaal niets te zeggen over de technische ontwerpen van een datacenter omdat die niet bestaan. Om het precieze waterverbruik van een ontwikkeling te kunnen beoordelen, is een vergunningaanvraag nodig. Hier is geen sprake van. De conclusie die getrokken wordt in de vraag is dan ook veel te prematuur.

41. Klopt het dat de MRA aan het BO Oosterwold waar het college een positie in heeft, gevraagd heeft om aan te geven welke locatie het datacenter Almere/Zeewolde gerealiseerd kan worden? Kan GS aangeven welke locatie is aanbevolen door BO Oosterwold?

Antwoord:

De gemeente Almere heeft het BO Oosterwold geïnformeerd over een zoekgebied Almere/Zeevolde voor een mogelijke 4^e HCH. Het BO Oosterwold heeft schoorvoetend ingestemd met een vervolgonderzoek naar de locatie Oosterwold, maar heeft de nadrukkelijke eis gesteld dat de ontwikkelregels Oosterwold niet aangepast zullen worden voor een datacenter. O.b.v. deze eis, heeft Berenschot onderzoek gedaan naar de locatie Oosterwold en is de conclusie getrokken dat een 4^e HCH binnen de bestaande ontwikkelregels niet mogelijk is.

42. Maakt de provincie deel uit van de MRA werkgroep datastrategie? Waarom heeft het college hier PS nooit over geïnformeerd?

Antwoord:

Onderdeel van het lidmaatschap van de MRA is ambtelijke deelname aan MRA werkgroepen. De MRA werkgroep datastrategie is daar één van. Pas wanneer er concrete voorstellen uit een werkgroep komen, worden deze aan bestuurders en eventueel PS voorgelegd. Dat is hier tot nog toe niet het geval.

43. Waarom heeft het college PS niet geïnformeerd over het insturen van een zienswijze op de investeringsplannen van Tennet, net op land 2020-2029, waar het college aangeeft dat het opwaarderen naar 380KV goed is voor de aanleg van het datacenter Almere/Zeevolde?

Antwoord:

Via de verslagen van de GS-vergaderingen bent u geïnformeerd over het besluit een zienswijze in te dienen op de investeringsplannen van TenneT en Liander. Dit voor het investeringsplannen 2020-2029 als ook voor het investeringsplannen 2022-2031. Hierin worden de beoogde investeringen voor de algehele netinfrastructuur, die van belang zijn voor de ontwikkelingen van Flevoland in het algemeen, onderkend en ondersteund. Ook wordt versnelling gevraagd om de huidige congestie op het gebied van teruglevering van opgewekte elektriciteit op te lossen.

44. Kan het college aangeven, als lid van BO platform ruimte en BO Economie binnen de MRA of het college ook de locatie Almere/Zeevolde zien als voorkeurs locatie zoals steeds in de verschillende rapportages van de MRA wordt gesteld? En zo ja op basis van welke gronden?

Antwoord:

Op dit moment wachten wij de resultaten af van ons provinciaal onderzoek in het kader van het Kaderdocument voor datacenters. Dat is ook duidelijk gecommuniceerd richting onze gemeenten en de MRA-partners. Verder willen we u verwijzen naar de Introductie, waarin we uitleggen hoe we steeds hebben geopereerd in dit dossier.

45. De locatie datacenter Almere-Zeevolde is mee genomen in de verstedelijkingsstrategie, Uit de documenten van MRA BO platform ruimte en Economie komt naar voren dat wanneer akkoord wordt gegaan met de verstedelijkingsstrategie dat de locatie vast gesteld is. Klopt het dat wanneer de verstedelijkingsstrategie is vast gesteld deze locatie voor vast staat als vestigingslocatie? Zo nee waarom niet?

Antwoord:

Nee dat klopt niet. Tevens is de locatie Almere-Zeevolde in de laatste versies van de Verstedelijkingsstrategie aangegeven als zoeklocatie. Uw motie (zie motie nr. 19 "Provinciaal belang datacenterontwikkelingen verwerken in teksten van de MRA Verstedelijkingsstrategie") heeft er juist voor gezorgd dat het provinciaal belang zoals u dat heeft gedefinieerd m.b.t. datacenterontwikkelingen beter geborgd is in de Verstedelijkingsstrategie. Bovendien, zoals eerder al aangegeven, ligt de beslissingsbevoegdheid m.b.t. vestigingsbeleid bij de provincie en gemeenten en bepaalt PS in het kader van de Flevolandse datacenterstrategie de kaders waarbinnen toekomstige datacentervestigingen in Flevoland dienen te worden ontwikkeld.

46. Heeft de provincie een zienswijze ingediend op de investeringsplannen Liander 150kV 2020 in Flevoland binnen de gemeentes, zo wat was de visie van de provincie?

Antwoord:

Binnen de zienswijze voor Liander is in het algemeen gesproken over de verschillende netten die Liander beheerd en niet specifiek over bepaalde netten. Ook heeft de zienswijze geen inhoud op aspecten binnen de gemeenten omdat de gemeente hier zelf over in gesprek zijn met Liander.

47. Kan het college bevestigen dat RVB heeft aangegeven dat de locatie Almere/Zeewolde geen locatie is van nationaal belang?

Antwoord:

Daar gaat het RVB niet over, dat is een bevoegdheid van het Rijk. Wel is vanuit de MRA een gesprek gevoerd met het ministerie van Economische Zaken en Klimaat over of het Rijk de ontwikkeling van een 4^e HCH van nationaal belang wil verklaren, o.a. vanuit het oogpunt van de internationale positie van Amsterdam als de digitale hotspot en de energie-infrastructuur die daarvoor nodig is. De specifieke locatie van de HCH speelt hierin geen principale rol in. De gesprekken met het Rijk hierover lopen nog.

48. Is het college op de hoogte dat de gemeente samen met Tenet- Liander een verdeel station van 15 hectare wil plannen op landbouw gronden tussen de A6 en Almere-Buiten? En is de provincie betrokken bij deze ontwikkeling?

Antwoord:

Binnen de provincie is geen specifieke locatie bekend voor een nieuw onderstation nabij Almere. Vanuit de investeringsplannen van TenneT wordt aangegeven dat een nieuw onderstation nabij Almere gewenst is die mede van belang is voor de diverse ontwikkelingen in deze omgeving.